

DİVAN EDEBİYATI (TEST - 11)

1. Milli bir söyleyiş olan şarkı türünün Divan edebiyatındaki en usta şairidir. Gazellerine, "Malumdur benim sühanım mahlas istemez." diye haklı olarak övünecek derecede şiirlere damgasını vurmuş olan şairin sadece bir Divan'ı vardır. Divan'ında hece ölçüsüyle yazılmış bir de türküsü vardır. Lale Devri'nin aşk, zevk ve eğlence şairi olarak, Divan şiirimize yeni bir söyleyiş ve nükteli bir ses ve söz anlayışı kazandırmıştır. Mahallileşme akımının en önemli temsilcisi olarak kabul edilir.

Yukarıdaki parçada hangi Divan şairimizden söz edilmektedir?

- A) Nedim   B) Baki   C) Şeyhi
D) Nef'i   E) Fuzuli

2. (I) XVI. yüzyılın değerli şairlerinden biri de Bağdatlı Ruhî'dir. Şairin asıl adı Osman'dır. (II) Hiciv ağırlıklı olan 17 bentlik ünlü "Terkib-i bent"iyle ünlü olmuştur. Terkib-i bent başarılı bir sosyal hiciv örneğidir. (III) Şairin "Terkib-i bent"ine birçok nazire yazılmıştır. Bu nazireler arasında en başarılısı Tanzimat sanatçısı Namık Kemal'inkidir. (IV) Tasavvufтан etkilenen sanatçının şiirlerinde tasavvufi düşünce önemli bir yer tutar. (V) Fuzuli'nin etkisinde kalan şair, gazel ve kaside de yazmış olup bir Divanı vardır.

Yukarıda numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

3. Övgü ve hiciv(yergi) şairidir. Övgülerinde de yergilerinde de aşırıya kaçmıştır. Ölümüne de yazdığı hicivler neden olmuştur. Hicivlerini topladığı ünlü eseri "Siham-ı Kaza"yı padişah IV. Murat'a sunmuş ve padişah bu eseri okuduğu sırada şimşeklerin çakması üzerine padişahın etrafındakiler, bu eserin padişaha uğursuzluk getirdiğini söylemeleri üzerine IV. Murat şairin hiciv söylemesini yasaklamıştır. Ancak şair hiciv söylemekten vazgeçememiş, bir gün IV. Murat'ın sadrazamı olan Bayram Paşa'yı hicvetmesi sonucunda İstanbul Surları'nda boğdurularak denize atılmıştır.

Yukarıdaki parçada hangi Divan şairimizden söz edilmektedir?

- A) Nedim   B) Baki   C) Şeyhi
D) Nef'i   E) Fuzuli

4. Aşağıda ayraç içinde verilen "Nabi"nin eserlerinden hangisinin açıklaması yanlıştır?

- A) Pendname türünde didaktik bir mesnevi olup oğlu için yazdığı nasihat kitabıdır. (Hayriyye)
B) Şairin özel ve resmi mektuplarının içinde toplandığı mensur bir eserdir. (Hayrabad)
C) Şairin Hicaz seyahatini anlattığı mensur bir eserdir. (Tuhfetü'l-Harameyn)
D) IV. Mehmet'in Lehistan seferi ile ilgili izlenimlerinin anlatıldığı eseridir. (Fetihnâme-i Kamanîçe)
E) IV. Mehmet'in şehzadelerinin sünnet düğünü için yazılmış bir mesnevidir. (Surnâme)

5. Asıl adı Mustafa olan sanatçı, İstanbul'da doğmuştur. İyi bir eğitim alan sanatçı, yalnız dini ilimleri ve doğu ilimlerini değil, Latinceyi, matematik, astronomi gibi ilimleri de öğrenmiştir. Tarih, sosyoloji, coğrafya, ahlak ve bibliyografya gibi konularda eserler yazarak ünlenmiştir. Eserlerinin çoğu Divan edebiyatının sade nesir, bazıları da orta nesir grubuna girer. Özellikle Fezleke adlı eseri Türk tarihi açısından önemlidir. Bu eserde 1591-1654 yılları arasındaki siyasi olayları içeren, yazarın dünya ve Türk tarihi üzerindeki araştırmalarına yer verdiği eseridir.

Yukarıdaki parçada Divan nesrinin hangi ünlü yazarından bahsedilmektedir?

- A) Evliya Çelebi
B) Seydi Ali Reis
C) Süleyman Çelebi
D) Şeyh Galip
E) Kâtip Çelebi

6. I. Bibliyografik künye olan bu eserde on bin civarında yazar ve şair adı; on dört binin üstünde kitap ismi geçmektedir.

II. Doğu ve batı kaynaklarından yararlanılarak hazırlanmış ve haritalarla zenginleştirilmiş bir dünya ve Osmanlı ülkeleri coğrafya kitabıdır.

III. Yazarın din, ahlak sorunlarını ele aldığı eseridir.

IV. Siyasi olayların anlatıldığı dünya ve Türk tarihi üzerine yaptığı araştırmalarına yer verdiği kitabıdır.

Yukarıda numaralanmış açıklamalarla Katip Çelebi'nin aşağıdaki eserlerini eşleştirirsek hangisinin açıklaması yoktur?

- A) Fezleke
B) Mizanü'l Hak
C) Takvimü't-Tevarih
D) Keşfü'z-Zünun
E) Cihannümâ

DİVAN EDEBİYATI (TEST – 11)

7. I. Aşıkpaşazâde
II. Naima
III. Peçevi
IV. Mütercim Âsım

Yukarıda numaralanmış Divan nesrinin önemli temsilcilerinin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aynı yüzyılda yaşamış olmaları
B) Sade nesrin önemli temsilcileri olmaları
C) Tarih türünde eser yazmaları
D) Hz. Muhammed'in yaşamını anlatan siyer kitapları yazmaları
E) Tezkire sahibi yazarlar olmaları

8. Türk edebiyatında gezi türünde kaleme alınmış en hacimli ve en büyük eserdir. 10 ciltten oluşan bu eserde Evliye Çelebi, Osmanlı İmparatorluğu içerisindeki bütün memleketleri, ayrıca birçok Avrupa ülkesini anlatmıştır. Bu eserin 1.cildinde sadece İstanbul'u anlatmıştır. Sade bir dille, kaleme aldığı bu eserde Evliya Çelebi büyük bir üne kavuşmuştur. Bu eserde kullanılan dil yazarın çok kudretli bir sanatkar olduğunu göstermektedir. Eser yalnız gezi ve hatıra türünün değil, hikâyeciliğin de çok güzel bir örneğidir. Bu eserde bazı yerlerde abartılı bir anlayış olmasına rağmen, o dönemin siyasi hayatından ve Osmanlı'nın kültürel yaşamından bahsetmesi açısından eşiz bir kaynaktır.

Yukarıdaki parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cihannuma   B) Seyahatname
C) Keşfü'z-Zünun   D) Tazarrunname
E) Siyasetname

9. (I) Asıl adı Ahmet olan Nedim, İstanbul'da doğmuş, Patrona Halil İsyanı sırasında devlet büyüklerine yakınlığından dolayı tutuklanma korkusuyla damdan dama atlarken öldüğü söylenmektedir. (II) İyi bir öğrenim gören şair, Hüsn ü Aşk adlı mesnevisinde şairliğinin doruklarına çıkmıştır. (III) Kudretli tasvirleri, ince hayalleri ve güzel anlatışıyla "Sa'dabâd" eğlencelerini, "Kağıthane ve Çerağan" alemlerini şiirlerine aksettirmiştir. (IV) Nedim'in İstanbul'u dile getiren ilk büyük şair olduğu söylenebilir. Nedim'e İstanbul şairi de denilebilir. (V) Şarkı nazım şeklini bulan Nedim, bu nazım biçiminin en önemli şairi olmuştur.

Yukarıdaki numaralanmış yerlerin hangisinde Nedim ile ilgili bir bilgi yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

10. Şeyh Galip'e ün kazandıran en önemli eseridir. Mesnevi nazım şekliyle yazılan bu eser, 2001 be-yitten oluşmaktadır. Şair bu eseri yirmi altı yaşında yazmıştır. Şair bu mesnevisini Nabi'nin " Hayrabad" adlı mesnevisinin övülerek bu mesnevinin üstüne başka bir mesnevinin yazılamayacağı iddiasının doğru olmadığını ispat etmek için yazmıştır. Bu eser alegorik bir aşk mesnevisidir. Bu eserde kullanılan yer ve şahıs isimleri bir şeyin sembolü olarak geçmektedir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hüsn ü Aşk
B) Leyla ile Mecnun
C) Yusuf u Züleyha
D) Hüsrev ile Şirin
E) Kerem ile Aslı

11. I. Ruzname   Günlük
II. Salname   Yıllık
III. Hamse   Beş mesnevi
IV. Nazire   Eleştiri
V. Tezkire   Biyografi

Yukarıda numaralandırılmış bilgilerden hangisi karşısındakiyle ilişkilendirilemez?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

12. XIII. yüzyılda yaşamış mutasavvıf bir şairdir. Mevlânâ'nın oğlu olan şair Mevlânâ'nın tasavvuf-la ilgili görüşlerini bir sistem halinde birleştirmiş ve Mevlevilik tarikatını kurmuştur. Şairliği babası kadar güçlü olmamakla birlikte babasının izleyicisi olarak dönemini önde gelen mutasavvıflarındandır. Türkçe yazdığı birkaç şiir dışında Divan'ını ve üç mesnevisini Farsça yazmıştır.

Yukarıdaki parçada hangi Divan şairimizden söz edilmektedir?

- A)Selahaddin Zerkubi
B)Bahaeddin Veled
C)Hoca Dehhani
D) Sultan Veled
E) Hüsameddin Çelebi

<http://edebiyatokulu.com/> tarafından hazırlanan bu soruların başka bir WEB sitesinde yayımlanması ya da herhangi bir kaynakta kullanılması kesinlikle yasaktır...

DİVAN EDEBİYATI (TEST - 11)

CEVAP ANAHTARI

1	A	7	C		
2	C	8	B		
3	D	9	B		
4	B	10	A		
5	E	11	D		
6	C	12	D		